

15 let nositi krivico, katere si bo sam kriv. Kolikor nam je znano, je c. kr. centralni komisiji za pregled davčnega katastra v Gradcu najmanj pritožb došlo iz celjskega okraja, največ pa iz mariborskega. Kako je neki to? Ali ni naša malomarnost tega kriva?

Z dimom naj zabranjujejo slano, opominja »vino-rejsko društvo« viničarje in posestnike vinogradov in sadunosnikov v gornjeradgorskem okraju. Vsled zgodnje spomladi vinogradi močno ženejo in drevje je že v cvetju. Za tri tedne smo pred drugimi leti naprej. Bati se je torej slane ali mrza. V ta namen naj bi imel vsak posestnik ali viničar pripravljenih več ali manj širokih, nizkih, lončenih ali železnih posod po velikosti gorice. Posode naj se nalihejo s tērom. Zraven naj bo mokro listje, ali veje, mokra suhljad, smudje ali žagovina; sploh snovi, katere tleče napravljajo mnogo dima. Posode morajo biti razstavljene po goricah. Ako torej pride mrzla in jasna noč in se je v jutro bati slane, mora posestnik dve uri pred solčnim vzhodom žgati tēr v posodah in nanj nalagati zgoraj omenjenih mokrih snovi; da se zavijejo vinogradi v dim in zemlja ohrani svojo toploto. Kilo tēra stane 3—4 novčiče.

Sejmovi. Dne 10. aprila v Št. Ilju v Slov. gor. in v Koprivnici. Dne 12. aprila v Trbovljah, Kamnici in Sevnici. Dne 13. aprila pri Sv. Križu na Slatini. Dne 14. aprila na Zdolah. Dne 15. aprila v Konjicah, na Laškem, v Reichenburgu in na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 16. aprila v Spielfeldu.

Dopisi.

Iz Kozjega. (Spomini na volitve.) Dne 20. marcija je Kozje pokazalo svoje slovensko lice. Izmed 48 volilcev je prišlo na volišče 37. Dr. Juro Hrašovec je dobil 29 glasov, nasprotnik pa le 8. Pred 6. leti se je še oddalo 17 nemških glasov. Kaj pa ti osmeri »jogri«, so li res pristno nemške krvi? Oglejmo si jih natančneje. Prvi je naš ljubeznivi predstojnik. Sicer moder mož, a slovenščina mu je trn v peti. Drugi je naš notar, dr. Filaferro. Da je Nemeč, mu ne zamerimo, a da je volil proti Slovincem, od katerih živi in zavoljo katerih je tukaj, to si bomo zapomnili. Ako še omenimo, da je dal odstraniti slovenski volilni oklic raz tujo hišo, smo povedali dovolj. Tretji, ki je oddal svoj glas nasprotniku, sliši na ime B. Kottnigg, mož celjske nemške barve. Sedaj pa Slovenija, zamaši si ušesa in proč se obrni, da ne sliši in ne vidiš imen lastnih sinov: Ahačič, graščinski gozdni paznik, Bahčič starejši in Bahčič mlajši, oba kovača; Bah, ki prav nič nemški ne zna. Osmi ter najhujši Nemeč pa je graščinski oskrbnik Kragora, nekdanj skromen in reven, sedaj pa že močno bogat. Cele bukve bi se dale napisati, ako bi hoteli naštetiti vsa sredstva, s katerim je ta »verboltar« delal za dr. Pommerja. Vprašamo: Po katerem naročilu ali v katerem imenu izvršuje oskrbnik vse te nečuvane reči? Po naročilu gospoda graščaka? Nikdar! Graščak je pravičen, vzgledno kršč. in katoliški mož. Če torej ne dela tega v imenu graščakovem, vprašamo, je-li gospodu vitezu Gosslet kaj znano predrzno ravnanje njegovega oskrbnika?

Od štajarsko-kranjske meje. (Vzburjenost pojenjuje.) Zelo sem bil žalosten, ko je bilo ljudstvo pri volitvah vsled socijalno-demokratskega hujskanja tako razburjeno. Mislim sem si: Kaj li bo, če bo šlo tako naprej; kam bomo prišli, če bomo vse delili? Jedno samo kravico imam v hlevu in tudi to naj bi razdelili?

In res sem bil v nevarnosti tu med Zagorjem, med Trbovljami in Št. Jurijem. V vseh teh krajih so hudi socijalni demokratje in ti naj bi razdelili mojo kravico na tri dele? Uboga žival! Večkrat sem ves plašen pogledal krog svoje hiše, če že gredó odkodi kaki delivci. Toda, hvala Bogu, bil sem preboječ, prišlo je drugače. Razburjenost ponehava, ljudstvo vedno bolj spoznava nove lažnivce in jim obrača hrbet. Jaz sem zopet brez skrbi radi svoje kravice in kmalu jo bom pasel po solčnih rebrih. V Zagorju je sicer še veliko socijalnih demokratov, a nekateri tulijo v njihov rog le radi lepšega. Čobal zdaj malo počiva in čevlje »špara«, ker jih je bil ob volitvah preveč raztrgal. V Trbovljah se pač stvar na bolje obrača; več mož se je dalo že bojda izbrisati iz socijalno-demokratske družbe. Tudi v Št. Juriju se boljša; trdovratni so le trije. Jeden dela na skrivnem, a žandarji so ga le zasledili; drugi ima že izračunano, koliko bo dobil v novi državi vsak dan kruha, mesa; tretji je pa neumen. Strah je torej proč; nekateri ljudje se zdaj zelo sramujejo, ker so verjeli tem lažnikom. Zato pa gorje vam, novi preroki, če boste še enkrat prišli v naše hribe s takimi lažmi! Mi stojimo trdno kot hrastje za vero, dom, cesarja! —

Mlajši ogljar izpod Svete planine.

Iz Celja. (Socijaldemokratsko priporočilo). »Domovina« se pohujšuje nad »Schmidlovimi inserati« iz Celja v »Slov. Gospodarju« češ, da je to nemška tvrdka; pa glej! »Domovina« v zadnji številki priporoča zraven »Narodnega doma« v Celju še gostilnico »pri jelenu« ter pravi, da zaveden Slovenec ne bode hodil v druge, nego v te dve; in vendar ima v tej gostilnici »pri jelenu« podružnica splošnega delavskega napredno-izobraževalnega, pravovarstvenega in podpornega društva v Celju svojo društveno sobo, tako vsaj je čitati v »Luči«, novi natis stran 8. vrsta 11—14, vrsta 19—20 nas poučuje, da ima tam svojo sobo tudi podružnica strokovnega društva prometnih služabnikov avstrijskih, ki je bilo razrešeno pred nekaterimi tedni. Gostilnico torej, v kateri se shajajo socijalni demokratje, nam katoliškim Slovincem priporoča »Domovina«; ni-li tako? Zdaj pa znamo.

Iz Trbovelj. (Slovensko katoliško delavsko društvo). To je bil spet Gospodov dan — zborovanje našega društva. Sicer smo propali pri prvotnih volitvah, a sedaj, ko so Slovenci tako odločno odbili socijalno-demokratski napad pri volitvi poslanca, sedaj napreduje naša katoliška stvar. Bodimo sicer odkritosrčni; malo nas še je, a junaki smo vsi, kolikor nas je. Je že pač od nekedaj dognana stvar, da kjer je satan, je tudi ropot in krič in korajža in pijača. Kadar pa se gre za katoliško stvar, se vsaki še skrbno ozira na vse strani, ali ga kdo ne vidi, ali se mu kdo ne posmehuje, da je »ajngmohter«, potem še le smukne v našo zborovalnico. Pa možje, delavci, bodite srčni; če se oni toliko trudijo za krivično stvar, zakaj bi se mi ne potegovali z vso silo za pravično stvar? Ravno pri tem zborovanju so nam spet g. predsednik, čast. g. župnik, lepo razložili, kako je in kaj. Po celem svetu, rekli so, se gibajo delavci, ki hočejo boljšo plačo, da bi se skrajšal čas dela, da bi tudi delavci dobili javne pravice — voliti. Tega gibanja se je polastila socijalna demokracija; a potisnila je delavce na krivo pot. Uprizorili so punte-štrajk — a dosegli niso ničesar; pri nas je le premogarska družba samovoljno skrajšala delo od 12 ur na 8 ur. Volilno pravico pa jim je dala nova volilna postava. Drugače pa to socijalno-demokratsko gibanje tira delavce v brezverstvo, do prekucije, ko hočejo odpraviti cerkev; a tudi cesarjevega prestola so se že lotili. Gospod podpredsednik je nam potem dokazal iz socijaldemokratskega časopisa »nova luč« in sploh iz

programa socijalistov koliko je resnice, koliko pa laži v njihovih zahtevah. Stavil se je še potem tudi predlog, ki je bil enoglasno sprejet, da krščanski delavci ne bodo praznovali prvega majnika. Sedaj veste delavci, kje iščite resnico! —jm—

Iz Šmartna na Paki. (Volitev.) Na dopis v štev. 9. od dne 4. marcija nam je Jož. Fr. Skaza s pomočjo celjskega nemškega advokata dr. Jabornegga poslal ta-le popravek: »Ni res, da sem jaz menda mislil na iste denarje, ni res, da sem jaz generalni Advokat Socijaldemokratnikov, da sem jaz g. Kaplanu podoknico delal, da sem jaz bržčas od senata pooblaščen bil.« — Dostavek uredništva: Kaj je šala in kaj resnica, tega ne vesta razločevati dr. Jabornegg in Jož. Fridolin Skaza, sicer ne bi popravljala onih stavkov o denarju in generalnem advokatu. Skaza, ali še se spominjate, kaj ste se širokoustili na večer dne 20. febr. t. l. v gostilnici na pošti, kako boste delovali za socijaldemokratsko stranko? Zaradi podoknice pa se boste morali zagovarjati bržčas pred sodiščem!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo sveti cesar so izrekli svoje najvišje priznanje Badenijevemu ministerstvu. — Državni poslanec grede danes, dne 8. aprila, na veliko-nočne počitnice, ki trajajo do dne 26. aprila. — Danes je volitev dunajskega župana. Izvoljen bode dr. Lueger, ki ga bodo svetli cesar gotovo potrdili.

Moravsko. V Prerovu je nedavno bil velik kmetički shod. Kmetje so zahtevali, naj se takoj pretrga colninska in trgovska zveza z Ogersko, naj se ustanovi češko kraljestvo in naj Avstrija izstopi iz trozveze.

Štajarsko. V ponedeljek je bil cesarski namestnik marki Bacquhem pri svetlem cesarju. Ali bo res kmalu Štajarsko zapustil? — Državni pravnik toži poslanca Resela zaradi goljufij pri volitvah.

Kranjsko. Oni dan je bil v Ljubljani nadvojvoda Ludovik Viktor, da si je ogledal naprave družbe »Rudečega križa«. — Za Preser in okolico se je ustanovila kmetijska podružnica. — Zatiški samostan so od države kupili oo. cistercijenci.

Primorsko. V Gorici je v ječi sv. Antona, kjer je le prostora za 60 oseb, zaprtih nad 120 Slovencev radi nemirov pri volitvah. Čemu se pa laški nemirniži ne zapro? — Tržaški župan je postal dr. Dompieri, čegar izvolitev so svetli cesar že potrdili.

Hrvaško. Okoli Srema so se bojda pričele socijaldemokratske rabuke, da je vlada morala tje poslati več stotnij vojakov. Ti vojaki bodo pa bržčas morali zabranjevati samo volilne shode.

Ogersko. Te dni so se škofje v Budapešti posvetovali o plači duhovnikov, o avtonomiji ogerskih katoličanov in o katoliškem shodu za vso Ogersko. — Podžupan aradskega okraja je prosil ministerstvo, naj nekaj ukrene, da toliko priprostih ljudi ne bode postalo brezvernih, kakor to dovoljuje postava.

Gališko. Mnogo kmetičkih ljudi iz okraja Zbaraz je odšlo te dni v Brazilijo, v Kanado pa 240 kmetov. — V Chodorovu so zopet bili nemiri. Vmes je moralo poseči vojaštvo. Mnogo kmetov je ranjenih, nekaj tudi ubitih.

Vnanje države.

Rim. Kardinal Rampolla se je v papeževem imenu zahvalil francoskemu konzulu v Diarbekiru v Armeniji, da je rešil ondi samostan kapucinov, dočim je bilo v

mestu ubitih 2191 kristjanov, v okolici tega mesta pa uničenih 119 vasij in ubitih do 30 tisoč ljudi.

Italijansko. V ponedeljek se je otvoril novi parlament ali državni zbor s prestolnim govorom, ki je kaj lep na obljubah. — Lani se je z Laškega v druge dežele izselilo okoli 300 tisoč ljudi. Ubogo ljudstvo!

Nemško. Pri Viljemovi stolelnici se v Berlinu nihče ni spominjal starega Bismarcka. Tako svet plačuje! — Dozdaj v Nemčiji ni bilo verske prisege pri sodiščih. Znanprej pa se na predlog antisemitov uvede.

Črnogorsko. Po veliki noči pride kneza Nikita obiskat srbski kralj Aleksander. — Princesinja Ana se je zaročila s princem Franc Josipom Battenbergom, bratom bivšega bolgarskega kneza, ki bržčas postane gouverneur na Kreti.

Turško. Zadnje dni je bil v Stari Srbiji v Novem Varošu hud pobjed med kristjani in mohamedanci. Mnogo je pobitih in ranjenih. Turki so napadli kristjanske hiše in jih izropali. — Na grški meji je zdaj že 120 tisoč vojakov; vendar pa še jih tje pride 40 bataljonov. — Poslanci evropskih velesih so sultanu že izročili načrt za samoupravo Krete. Po tem načrtu naj kreški deželni zbor voli guvernerja, sultan pa ga potrdi.

Kreta. Dne 4. aprila se je v Retimnu unel velik boj med ustaši in Turki, ki so se morali umakniti z velikimi izgubami. — Anglija, Rusija in Francija so sklenile odposlati še več vojakov. Dokler na Kreti ne bode vsaj 20 tisoč evropskih vojakov, ni misliti ondi na kak red.

Grško. Velesile so naznanile vladi, da za slučaj vojne med Grško in Turško prepustijo vso odgovornost tisti državi, ki vojsko napove, da pa nobena ne sme imeti koristi od te vojske. — V Atenah vlada velika nevolja, celo proti kralju, ker Turčiji vojske ne napove. Toda po naznanilu velesil kralj vojske ne more napovedati.

Za poduk in kratek čas.

Starodavna pripovedka o drevesu sv. križa.

(Postlovenil O. H. Šalamun.)

Od tistega drevesa v paradižu, od katerega je Eva jabolko utrgala ter s tem grešila, vsadil je angelj mladiko v dolini Hinnom in iz te mladike zraslega drevesa bil je križ Kristusov iztesan. Tako se glasi stara častljiva pravljica, pripovedujoča to-le:

Ko je enkrat Adam, naš prvi oče, bil bolan, pošlje svojega sina Seta k angelju, čuvajočemu paradiž, naj mu prinese olja usmiljenja za zdravje. Mihael angelj pa Setu izroči tri zrne od posušenega drevesa spoznanja dobrega in hudega z naročilom, da naj je vsadi; kajti iz njih bode izrastlo drevo, od katerega bode Adam in vsi njegovi potomci dosegli srečo in zveličanje. Vrnivši se Set najde svojega očeta mrtvega ter vsadi na grobu svojega očeta v Hebronu (to mesto ni daleč od Betlehema; glej Jeruzalemski romar str. 179) one tri zrnce, ki poženejo tri mladike, katere so se v jedno deblo združile in je tako velikansko drevo postalo. Po drugem zelo starem mnenju dali so mrtvemu Adamu pred njegovim pogrebom jedno zrnco od drevesa življenja pod jezik, iz katerega je pozneje vzrastlo drevo za Kristusov križ. Zato se vidi velikokrat na podobah zeleno.

Od tega drevesa je prinesel golobček Noetu vejico miru, in on ali (po kroniki Gottfrieda viterbskega) njegov sin Hionto vsadi mladiko na Libanonu, kjer je vzrastlo visoko in močno, čudno drevo, katero je takorekoč med drevjem postalo osrednje (centralno) deblo in krona. Nekateri so mislili, da je cedra, drugi cipresa,